

Οδός Ελένης Θεοτόκη-Παρασκευοπούλου

Η Ελένη Θεοτόκη- Παρασκευοπούλου (1883-1941), γόνος της ονομαστής οικογένειας των πολιτικών Θεοτόκη, γεννήθηκε στην Κέρκυρα. Γονείς της ήταν ο κόμης Μάρκος-Αλοΰσιος Θεοτόκης, συγγραφέας ιστορικών έργων και η Αγγελική Πολυλά, εξαδέλφη του Ιακώβου Πολυλά, οι οποίοι απέκτησαν δέκα παιδιά, μεταξύ τους και ο λόγιος Κωνσταντίνος (Ντίνος) Θεοτόκης. Η καταγωγή της οικογένειας των Θεοτόκηδων ανάγεται στα χρόνια του Βυζαντίου και ανήκει στον κλάδο Καλοκαρδάρη ή της Σπηλιάς, που εγκαταστάθηκε στην Κέρκυρα στα μέσα του 15ου αιώνα, μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως.

Η Ελένη Θεοτόκη, από τις πρώτες αδελφές νοσοκόμες του Ερυθρού Σταυρού, παντρεύτηκε τον **Ολυμπιονίκη Παναγιώτη Παρασκευόπουλο** (1875-1956) και γιατρό επιδημιολόγο με μεγάλη επιστημονική καριέρα στο Παρίσι, στη διάρκεια του μετώπου του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου όπου και οι δυο εθελοντικά είχαν καταταχθεί. Με το τέλος του Πολέμου το ζευγάρι εγκαθίσταται στο Βόλο, όπου διέμενε ο μεγαλύτερος αδελφός του Παναγιώτη, Κωνσταντίνος Παρασκευόπουλος. Ο Κωνσταντίνος Παρασκευόπουλος από την ορεινή Γορτυνία, απόγονος του οπλαρχηγού του 1821 Πλαπούτα, όπως είναι γνωστό είναι ο ιδρυτής της εφημερίδας «Η Θεσσαλία» και πατέρας του Γιώργου Παρασκευόπουλου. Έτσι, συνδέεται το όνομα του μεγάλου Ολυμπιονίκη, Παναγιώτη Παρασκευόπουλου με το Βόλο (είχε λάβει το αργυρό μετάλλιο στη δισκοβολία με 28.95 στους Ολυμπιακούς της Αθήνας (1896) μετά τον Αμερικανό Γκάρετ). Στο Βόλο ήρθε σε επαφή με τους αθλητικούς παράγοντες της περιοχής αναπτύσσοντας μεγάλη δράση και ιδιαίτερα με τον Γυμναστικό Σύλλογο Βόλου όπου διετέλεσε και πρόεδρος στο διάστημα 1923-1928, σε μια πολύ δύσκολη εποχή για τον αθλητισμό. Ο γιατρός Π. Παρασκευόπουλος εγκατέστησε το ιατρείο του μαζί με το σπίτι του στην οδό Αλεξάνδρας, μεταξύ Ορμηνίου και Πηλέως. Εκτός από το ιατρείο, ο γιατρός στο πίσω μέρος του σπιτιού διατηρούσε μονάδα ερευνητική με ινδικά χοιρίδια και

κουνέλια. Παράλληλα, ορίζεται υπεύθυνος του μικροβιολογικού εργαστηρίου του Νοσοκομείου και διευθυντής υγειονομικής υπηρεσίας του Δήμου Παγκασών (1919-1923).

Η Ελένη Παρασκευοπούλου έχοντας βαθιά παιδεία και φιλανθρωπικό ζήλο, δια μέσου του Λυκείου των Ελληνίδων Βόλου (εκλέχτηκε στις πρώτες αρχαιρεσίες του 1923 μέλος του Δ.Σ.) και αργότερα μέσω του Βρεφικού Σταθμού Βόλου, πρόσφερε σημαντικότερο κοινωνικό έργο στο Βόλο. Το σπίτι της το είχε μετατρέψει με δικές της δαπάνες σε μια μόνιμη εστία συσσιτίου και ανθρωπιστικής βοήθειας για τα παιδιά των προσφύγων και οποιασδήποτε κατατρεγμένης οικογένειας που έβρισκε εκεί θαλπωρή και ένα πιάτο ζεστό φαγητό. Το ίδιο σημαντική ήταν η κοινωνική προσφορά του Παναγιώτη Παρασκευόπουλου στον τομέα της ιατρικής, όπου πρόσφερε, χωρίς οικονομική ανταμοιβή τις περισσότερες φορές, τις πολύτιμες υπηρεσίες του σε μια εποχή όπου ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού ήταν επιβαρυνόμενο με μολυσματικές ασθένειες.

Η αφιλοχρηματία του Π. Παρασκευοπούλου φαίνεται ότι ενόχλησε αρκετούς από το περιβάλλον των γιατρών της πόλης. Το ζεύγος Παρασκευοπούλου, στα τέλη της δεκαετίας του 1920, αναγκάζεται να μεταστεγαστεί στην Αθήνα. Στον Ελληνοϊταλικό Πόλεμο η παλαιά αδελφή νοσοκόμα Ελένη Θεοτόκη, που στο μεταξύ είχε λάβει το παράσημο του Ερυθρού Σταυρού, και ο Παναγιώτης Παρασκευόπουλος, παρά την ηλικία τους, έσπευσαν και πάλι να καταταγούν στο μέτωπο για να προσφέρουν βοήθεια. Η μοίρα το έφερε να συναντηθούν για τελευταία φορά, μόνο για λίγα λεπτά,

ανήμερα του Πάσχα του 1941, στο νοσοκομείο των Ιωαννίνων. Την ώρα που η Ελένη ως επικεφαλής των εθελοντριών νοσοκόμων έδινε οδηγίες περιθάλποντας και η ίδια τραυματίες την επισκέφθηκε ο Παναγιώτης. Της ζήτησε μόνο να πεταχτεί για μια στιγμή, κάπου έξω από το νοσοκομείο, για να προμηθευτεί τσιγάρα. Την ίδια στιγμή έγινε ο σφοδρός βομβαρδισμός των Ιωαννίνων από γερμανικά αεροπλάνα λίγο πριν την υπογραφή της συνθηκολόγησης στο Βοτονόσι.

Ήταν 20 Απριλίου του 1941, η τελευταία μέρα του πολέμου. Το στρατιωτικό νοσοκομείο στην παλαιά Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία, βομβαρδίστηκε μολονότι έφερε τεράστιο ευδιάκριτο σήμα του Ερυθρού Σταυρού. Η βόμβα είχε σκάσει ακριβώς στο κατώφλι της πόρτας του ενός από τα δύο χειρουργεία, αφού τρύπησε στέγη, ταβάνια και πατώματα. Είχαν εγχείρηση εκείνη τη στιγμή. Σκοτώθηκαν γιατροί, νοσοκόμοι και όσοι βρίσκονταν στο χειρουργικό θάλαμο, εκτός από τον εγχειριζόμενο. Αναποδογύρισε το χειρουργικό κρεβάτι – δεν είχε ακόμη αρχίσει η εγχείρηση- κι αυτός βρέθηκε λιπόθυμος ύστερα ανάμεσα σε νεκρούς, χωρίς γρατσουνιά. Το μεγάλο χολ ανάμεσα στα δύο χειρουργεία ήταν

γεμάτο νοσοκόμους, αρρώστους και τραυματίες. Όλες οι αδελφές του Νοσοκομείου τακτοποιούσαν γάζες και επιδέσμους για τους κλιβάνους των χειρουργείων. Η βόμβα τις κομματίασε. Ανάμεσά τους και η Ελένη Θεοτόκη. Ο Παναγιώτης επιστρέφει τρέχοντας στο Νοσοκομείο για να συναντήσει τη φρίκη. Συντετριμμένος από τον τραγικό θάνατο της γυναίκας του κατάφερε να ανασύρει μόνο τη μια γάμπα του ποδιού της, που έθαψε στην ιδιαίτερη πατρίδα της, την Κέρκυρα. Ο ίδιος αποσύρθηκε στο χωριό των Καρουσάδων, στον παλιό πύργο της οικογένειάς της και πέθανε 15 χρόνια μετά. Αυτός ήταν ο τραγικός επίλογος της ιστορίας δυο σημαντικών ανθρώπων, που πέρασαν για ένα διάστημα από το Βόλο προσφέροντας πλούσιο έργο στην τοπική κοινωνία.

Η Ελένη Θεοτόκη εκτός από τη φιλανθρωπική και πατριωτική δράση της διακρίθηκε και στα γράμματα, όπως όλα τα μέλη της οικογένειας Θεοτόκη. Στη διάρκεια της ταραγμένης εποχής του Μεσοπολέμου, το όνομά της φιγουράρει μεταξύ εκλεκτών Κερκυραίων λογοτεχνών, όπως ο Σπύρος Νικοκάβουρας, ο Σπύρος Λευθεριώτης, ο Ηλίας Σταύρου, ο Νίκος Λευθεριώτης και ο Αντώνης Μουσούρης, που κράτησαν ζωντανή τη φλόγα της ντόπιας παράδοσης και αποτέλεσαν το συνδετικό κρίκο μεταξύ της μεγάλης Επτανησιακής Σχολής και των μεταπολεμικών λογοτεχνών. Μετά την κρίση και τον πόλεμο που άφησαν βαθιές πληγές στους Κερκυραίους, αλλά και την τοπική πνευματική ζωή, μια ομάδα ανθρώπων με προεξάρχοντες τη Μαρή Ασπιώτη και τον Μιχαήλ (Λίλη) Δεσύλλα, κατόρθωσαν να αναζωπυρώσουν τη φλόγα της κερκυραϊκής λογοτεχνίας.

Διηγήματα της Ελένης Θεοτόκη-Παρασκευπούλου δημοσιεύονται σε διάφορα περιοδικά, όπως στα «Πλανέματα Αγέλαστα» (1922) με θέματα από τους πολέμους που έζησε με την ιδιότητά της ως αδελφή του Ερυθρού Σταυρού στη Θεσσαλονίκη, Στρυμώνα, Σέρρες, Αϊδίни.

Στο Βόλο, εργασίες της δημοσιεύονται στο περιοδικό «Φιλότεχνος» (1926-1927). Στο Α' τεύχος (Αύγουστος 1926) δημοσιεύεται το λαογραφικό ιστορικό διήγημά της με τίτλο «Βάστα», που πραγματεύεται την ιστορία της οικογένειας Πλαπούτα επί τουρκοκρατίας. Στο τεύχος Δ' του οποίου έχει την επιμέλεια, λόγω του ότι είναι αφιερωμένο στην προσωπικότητα και το συγγραφικό έργο του αδελφού της Κωνσταντίνου Θεοτόκη (1872-1923), ο οποίος είχε πεθάνει στην ακμή της δημιουργικότητάς του, δημοσιεύει άρθρα του Ν. Λευθεριώτη, του Άλκη Θρύλου (που δεν είναι άλλος από την Ελένη Ουράνη, τη ζάπλουτη Ελένη Νεγρεπόντη, γυναίκα του ποιητή Κώστα Ουράνη), του Αριστοτέλη Σίδερη κ.ά.

Μεταξύ άλλων, στο ίδιο τεύχος δημοσιεύονται κάποια από τα περίφημα «σονέττα» του Κ. Θεοτόκη, μεταφράσεις του ίδιου σε έργα του Σαίξπηρ (ήταν ακάματος και δεινός μεταφραστής έργων της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας) και μέρος της αλληλογραφίας του με τον Κώστα Χατζόπουλο, το σύγχρονό του μυθιστοριογράφο, ποιητή, μεταφραστή και δοκιμιογράφο, από τους πρωτοπόρους του δημοτικισμού και του σοσιαλισμού στην Ελλάδα

Πηγή: <http://www.lev.com.gr/?p=669>